

Balabanić uobličio Ž. Nižić. Zatim partitura skladbe maestra I. Kuljerića "Blagoslovi, Bože, Zadar" - zborne pjesme skladane baš za ovu proslavu i u Zadru praižvedene.

I kao što su na početku samog zbornika pozdravni govori akademika Milana Heraka, tajnika Razreda za prirodne znanosti JAZU, i Josipa Vlahovića, predsjednika Skupštine općine Zadar, tako imamo na kraju govore Jure Kožula, predsjednika Organizacijskog odbora proslave, prigodom otkrivanja spomenploče Brusini i pri otvaranju izložbe "Brusina naš suvremenik", koje vodič je također otisnut. Na kraju, urednik zbornika daje pregled svih događanja o 80. obljetnici smrti velikog prirodoslovca u Zagrebu, Zadru i Rijeci.

Unatoč znatnim nedostacima, prvenstveno tehničke naravi, ovo izdanje bit će od koristi svima istraživačima kako Brusine i razvoja nekih prirodoslovnih struka u Hrvata, tako i marikulture. Spomenuti nedostaci u dobroj mjeri gotovo se ne vide ako znamo da je zbornik tiskan u Zadru, u vrijeme kad je grad neprestance zasipan granatama, kad je bio bez struje i vode!

Josip BALABANIĆ

Marin ŠOUFEK: SVIJET MINERALA
Format 20 x 24, str.VII, 124, 41
fotografija u boji - autor D.
Pomykala, tvrdi uvez. Izdavači:
Školska knjiga i Hrvatski prirodoslovni muzej. 1992

Knjiga kakvu smo dugo čekali.

Još daleke 1878. godine Mišo Kišpatić u predgovoru svojoj knjizi

"Priče iz rudstva", našem prvencu iz tog područja pisanom za široki puk, istaknuo je veliku potrebu za takvim djelom napomenuvši da sličnu literaturu već posjeduju svi napredniji narodi. Od toga doba mi smo polako gubili korak sa svijetom u kojem su do sada izašla brojna izdanja s ciljem da zadovolje, ali i da potaknu interes za područje mineralogije. Danas taj interes i kod nas dobiva širi poticaj, lakšim protokom informacija i pokretima kojima je cilj zaštita okoliša. Ova nova knjiga sada taj interes može zadovoljiti.

"Svijet minerala" složen je iz dva dijela. U prvom građu anorganskog svijeta, te kemijske i fizikalne svojstva minerala upoznajemo u poglavljima: Što je mineral, Kristale "nitko ne brusi", Kakva je pravilna nutarnja građa kristala, Simetrija kristala i kristalni sustavi, Sraslaci, Kristalno i amforno stanje, Veliki kristali, Polimorfija, Izomorfija, Boja, Crt, Sjaj, Lom svjetlosti, Pleokroizam, Luminiscencija, Tvrdća, Kalavost, Gustoća. Razumijevanje ove dosta komplicirane građe, osim jednostavnosti opisa, olakšavaju jednostavni vrlo ilustrativni crteži. Pregledno je izložena sistematika minerala i objašnjen njihov postanak u magmatskim, sedimentnim i metamorfnim okolišima.

U drugom dijelu knjige predstavljeno je slikom i tekstom 40 od oko 3500 danas poznatih minerala. Na taj izbor utjecalo je više činitelja, kao učestalost pojavljivanja, uporabna važnost, a pored svega njihova ljepota i mineraloški ili pak kolekcionarski značaj. Većina odabranih fotografija Dražena Pomykala prikazuje minerale iz fundusa Hrvatskoga prirodoslovnog

muzeja, a nekoliko je iz privatnih zbirki. "Svijet minerala" pisan je prvenstveno s namjerom da na popularan način uputi i zainteresira za mineralogiju, no obilje podataka daju mu i značajke priručnika. Stoga će ovo djelo biti zanimljivo kako zahtjevnijem ljubitelju prirode, tako i mladeži koja u nastavi ima teme iz mineralogije.

Na kraju treba reći da je knjiga štampana pod uzbunama, te joj želimo i drugo izdanje. Tako bi se mogle otkloniti manje nedorečenosti i greške, a uvođenjem potpunijega stvarnog kazala djelo bi dobilo na preglednosti.

Marta CRNJAKOVIĆ i Vladimir ZEBEC